

ring. Og naar en Lærer ude paa Landet i uheldigste Tilfælde kan naa en Slutningsløn af 1,900 Kr. plus Bolig, Brændsel og Have, og i heldigste Tilfælde 2,400 Kr. plus Bolig, Brændsel og Have, maa, siger jeg, Røsterne om Nødtilstand blandt Lærerne forstumme. Det forekommer mig derfor, at den højtærede Kultusminister fortjener stor Tak for det Forslag, han resolut har lagt paa Tingets Bord. Og selv om der skulde ske nogen Ændring med Hensyn til de større Lønninger, er Ulykken ikke stor for de danske Lærere.

Jeg vil tilføje, at skønt det unægtelig er en Lønningslov, her behandles, er det ogsaa en Lov, som har sin store Betydning for Folkeskolen. Det turde hælde, at det, at Læreren kan gaa i sin daglige Gerning uden at trykkes af Næringssorger, naar alt kommer til alt, var det bedste Fremskridt, der blev gjort paa Folkeskolens Omraade. Jeg har i tidligere Tider personlig erfaret — Gudske lov det ikke er saadan nu —, hvor strengt det kan være, naar man staar med en stor Familie og en lille Indtægt, og man har ondt ved at blive fri for Næringssorger, som rykke en ind paa Livet hvert Øjeblik. Under saadanne Omstændigheder kan det blive skralt nok med den vedkommende Lærers Dygtighed i det givne Øjeblik til at arbejde i Skolens Tjeneste. Jeg hævder derfor, at det ikke alene er en Lønningslov, der her behandles, men en virkelig Skolereform.

Disse Bemærkninger har jeg villet gøre, inden Debatten om dette Lovforslag sluttede.

**Formanden:** Folketingsmanden for Københavns Amts 2den Valgkreds har bedt om Ordet for tredje Gang. Med Tingets Samtykke (Ophold) giver jeg det ærede Medlem Ordet.

**K. M. Klausen:** Inden Debatten slutter, ønsker jeg at fastslaa den Kendsgerning, at naar det af det ærede Medlem for Assens (Berntsen) og fra andre Sider er blevet udtalt, at Københavns Kommune kun har anvendt 62,000 Kr. af de Tilskud, den har faaet fra Staten efter Loven af 1899, er det fuldstændig urigtigt, det er et Tal, som intetsteds hører hjemme. Det virkelige Forhold er, at Københavns Kommune har givet i Lønforbedring til sine Lærere paa de forskellige Trin et Beløb, der er omtrent 100,000 Kr. ud over de 170,000 Kr., som vi have faaet i Tilskud af Staten.

Naar der under denne Forhandling er rettet ret stærke Angreb paa Københavns Kommuneskole, har jeg i og for sig ikke det mindste at indvende derimod. Københavns Kommuneskole bør selvfølgelig være Genstand for Kritik lige saa vel som alt andet Skolevæsen her i vort Land. Jeg skal villig indrømme, at der er Omraader, hvor den københavnske Kommuneskole kunde trænge til Reform, men der er een Ting, som de Herrer ikke kunne nægte, hvor meget de end ville angribe Københavns Skolevæsen, og det er, at Københavns Kommuneskoler i mange Aar have staaet som Nr. 1 her i Landet. De have indtaget en Førstilling med Hensyn til Lærernes Lønninger. I henved 30 Aar stod Københavns Kommune som den, der gav sine Lærere den højeste Løn. Den er dernæst gaaet i Spidsen med Hensyn til Opførelsen af moderne Skolebygninger, Indførelse af godt Materiel, Forlængelse af Undervisningstiden, Indførelse af en Række humane Foranstaltninger til Børnenes Vel, som Skolebade, Bispisning, Beklædning, Skolelæger. Paa alle disse Omraader har Københavns Kommune haft Førstillingen og har givet et godt Eksempel for det øvrige Land. Vi have ved Skolen indført Sløjden, vi have indført Gymnastikken for Piger, vi have indført Undervisning i kvindelig Husgerning, vi have endvidere i København indrettet en Fortsættelsesundervisning, som ingen anden Kommune endnu har Mage til, hvor der gives en virkelig rationel Undervisning, baaren udelukkende af Københavns Kommune.

Naar derfor de Herrer Landborepræsentanter rette et stærkt Angreb mod Københavns Skolevæsen, siger jeg, at det har jeg i og for sig ikke noget imod. Er der noget herinde, som ikke er, som det bør være, skal det ændres. Men de Herrer skulle huske paa, hvorledes Forholdet er ude hos dem selv. Jeg synes, det var bedre, at de satte alle Kræfter ind paa at hæve Skolen udenfor København. Naar den Dag kommer, da de have hævet Landsbyskolens Stilling saaledes, at den kan stilles lige med Københavns, kunde Tiden være kommen til at rette deres stærke Bebrejdelser mod Københavns Kommunes Skoler. De Herrer fra Landet vide godt — jeg oplyste det i Gaar, at de mange Steder byde deres Lærer en ligefrem Sulteløn. De vide godt, at med Hensyn til Undervisningen ere de endnu ikke paa alle Punkter naaede frem til de Bestemmelser, som ere foreskrevne i Skoleloven af 1814, og med Hensyn til human Omsorg for Børnene mang-